Ч. 101. Субота 8 (21 мая) 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Жаданя адміністрациї войска і маринарки. — З Делеґаций. — Тіттоні о італїяньскій політицї. — Росийско-японьска війна).

Головною характеристикою теперішної сесії делеґацийної то великі жаданя адміністрациї войскової на узброєнє сухопутного войска та на потреби воєнної маринарки. В надзвичайних видатках жадає міністерство війни на 1905 р. 88 мілїонів корон, а маринарка домагає ся 75 мілїонів корон або разом 163 мілїонів. З предложеного однакож проєкту закона виходить, що ті жаданя суть ще далеко більші, бо на самі нові пушки єсть потрібна загальна сума 165 мілїонів корон, отже більше, як цілий буджет в надзвичайних видатках; дальше на покритє потреб воєнної маринарки жадає ся звиш 120 мілїонів корон. Відтак потреба звиш 100 мілїонів корон на покритє всіляких инших потреб, як н. пр. на скріпленє готовости воєнної і бійкости армії, на закупно потрібних запасів ручного стрільного оружия та бездимного пороху, на збільшенє скількости муниції, котру вояки мають носити при собі на полях битви, на нові будівлї войскові, на урядженя повістаючі в звязи з проєктованим заведенєм дволїтної служби войскової і т. д. Загальна сума запотребованя буде длятого виносити кругло 400 мілїонів корон, з чого Делеґациї вже давнїйше ухвалили 38 мілїонів на гавбіци а минувшого року 15 мілїонів на нові пушки. В сім роцї, як вже сказано, предложено Делеґациям до ухваленя 163 мілїонів на потреби войска і маринарки. То все разом дає суму 216 мілїонів корон, а прочі жадані кредити будуть розложені на слідуючі роки.

Але звідки взяти тоту суму, яка вже тепер потрібна? Правительство згодило ся на такий проєкт: Потреби ті мають бути покриті позичкою в сумі 400 мілїонів корон, а то позичкою амортизацийною а на оплату процентів і амортизациї має бути ужита сума 27 мілїонів корон, котра повтаряє ся постійно в надзвичайних потребах войска і маринарки. Тоту суму буде спільна адміністрация фінансова збирати яко фонд від обох правительства та обертати на амортизацию і оплату процентів (4%). Позичка тота буде розложена на 20 до 25 лїт.

Комісия буджетова австрийскої делеґациї приняла звіт референта для справ заграничних Бакеґема, а відтак забрав голос комендант маринарки Спавн, котрий в довшій бесідї доказував, що австрийска маринарка воєнна позістала дуже по заду і мусить користати з теперішної операциї фінансової для доповненя своїх кораблїв новими типами і їх узброєня. Адмірал Спавн покликував ся на заяву міністра війни і завіряв, що кредити на армію і маринарку не стоять в ніякій звязи з відносинами політичними, але кожда держава має обовязок приготовити ся на случай, коли би хтось накинув їй воєнну акцию. — Опісля ухвалено звичайний і надзвичайний буджет маринарки з виимкою позиций дотикаючих надзвичайних кредитів. Наконець ухвалено замкнене рахунків з 1902 р.

Міністер Тіттоні говорив оногди в італїяньскім парляментї і давав поясненя в справі італїяньскої заграничної політики. Міністер сказав, що політика Італиї не єсть полїтика рівноваги, котра була би недостойна політики великої держави, лиш она опирає ся на основах щирости і льояльности. Коли Італїя і Австрия зброять ся, то се не повинно викликати думки, що їх відносини до себе суть менше сердечні або що їх миролюбивість єсть менше сильна. На жаль не можна нинї перевести віякої політики заграничної без армії і маринарки та відповідної оборони.

З поля росийско-японьскої війни наспіли нинї вісти досить некористні для Японців. З Чіфу наспіла вість, що якийсь японьский панцирник і кружляк наїхали коло Порт Артура на росийску міну і затонули. Ту вість потверджує і адмірал Тоґо, котрий доносить, що дня 15 с. м. коло Порт Артура вдарили підчас мраки кружляки „Касуґа“ і „Йошіво“

5)

Японїя і Японцї.

(Після дра Коха, Майшке Сміта, Гірна і др. зладив — К. Вербин).

(Дальше).

В артикулї третім говорить ся про хоробрість і там сказано між иньшим: Єсть двояка хоробрість, велика і мала хоробрість. Коли хтось внаслїдок своєї молодечої живости поступає люто або насильно, то у него нема тодї правдивої хоробрости. Кождий борець мусить завсїгди розважно поступати, мусить старати ся збільшати свою відвагу і все робити по зрілій роззазї. Хто анї малого не легковажить, анї великого не боїть ся і лиш старає ся вірно сповняти свій власний обовязок, у того єсть правдива велика хоробрість. Хто цінять хоробрість яко благородну прикмету, той повинен завсїгди в обходї з людьми поступати лагідно і спокійно, щоби его всї иньші любили і поважали. Того, хто би внаслїдок своєї безконечної хоробрости поступав насильно, будуть певно всї ненавидїти мов би якого дикого звіра. Длятого мусите на то уважати.

Артикул четвертий каже, що кождий борець повинен бути честний і додержувати свого слова. Заким хтось щось зробить, повинен насамперед добре розважити, чи дїло дасть ся перевести чи нї. Коли хтось легкодушно обіцяв щось зробити а не має певности, який буде конець того і знайде ся відтак в конечности виконувати свою ретельність, то не знати тодї, що робити а тодї вже за пізно каяти ся. Отже коли по зрілїй роззазї прийде ся до пізнаня, що справедливо а що несправедливо і що буде неможливо додержати слова та сповнити свій обовязок, тодї й не треба того брати на себе.

Наконець пятий артикул вкладає на борців обовязок жити поедиичо. Хто не жиє поедиичо — каже в сім артикулї — може стати легкодушним і розтратним а наконець і ласим на чуже добро. Таким чоловіком буде весь сьвіт погорджати і цурати ся его. То буває нещастєм на цїле житє та й ще більше. Коли такий звичай запанує в армії, то річ ясна, що він буде ширити ся мов би яка зараслива хороба а лицарскість і військовий дух будуть щораз більше упадати.

На закінчене до тих пять артикулів додані ще слїдуючі слова цїсаря: Згадані повисше пять артикулів не повинні нїколи сходити борцям з памяти. Для їх здїйстненя треба правдивого серця („маґокоро“), они то дух борців а правдиве серце єсть також духом сих пять артикулїв. Отже хто не має правдивого серця, у того дружні слова і красне поведенє будуть лиш для поверховної окраси, а она нездала до нїчого. Хто же має правдиве серце, той зможе все виконати. Тих пять артикулїв суть публичною моралею природи і обовязком людского житя; їх не легко виконувати і перевести. Коли ви борцї будете вірні мому поученю і будете після него дїлати, то не лиш я сам буду вдоволений, але й кождий підданий буде тим радувати ся.

Як видимо, японьскі артикули воєнні то не европейскі параґрафи, за невыконанє котрих иньші параґрафи визначують зараз відповідну кару; то рід моральної фільософії до житя у війску. О скілько они вплинули на духа японьскої армії, годі знати; то однакож річ певна, що японьский вояк під многими взглядами коли не перевисшає неодного японьского вояка, то без сумніву стоїть з ним на рівнї. Се впрочім може й не дивниця. Коли придивимо ся складови многих армій европейских, то побачимо, що в них не якась висша гадка, лиш хиба сама груба сила може удержати цїлість. Многі европейскі армії, от хоч би й росийска, складають ся з так всіляких і ріжнородних елементів, що годї піддати їм якусь одну сильну правдиву гадку, котра би їх всїх однаково одушевляла, однаково загрівала до бою. У війнї Росиї з Туреччиною можна ще було росийских вояків, именно же з полудневої Росиї, з України, одушевити тим, що они мали ставати до борби зі звістним їм від многих віків ворогом християньства. Ще й підчас послїдного хіньского заколоту можна було казати, що они виступають в обороні християньства; але вже у війнї з Японцами сей арґумент відпав і росийский вояк поправдї не знає, за що і на що він бє ся. Противно же японьский вояк: він знає і відчуває то, що стає до бою в інтересї свого народу, без взгляду на то, чи сей інтерес єсть оправданий, чи нї. Японьске

один об другий і послідний затонув. З его залоги уратовано 90 людий. Того самого дня наїхав корабель „Гасузе“ на росийску міну і затонув; залогу 300 людий виратовано. Також некористна есть чутка, що Японцї мусїли з під Каїгути уступити ся на 14 миль взад, а вже найнекористнїйша есть чутка, після котрої перша армія японьска по значній поражцї мусїла вернути назад до Фенванчен.

Новинки.

Львів дня 20-го мая 1904.

— **Іменованя.** Є. В. Цїсар іменував скарбових радників Ем. Гохляйтнера, Мих. Волиньского і Едв. Буґну старшими скарбовими радниками. — Президия краевої Дирекциї скарбу іменувала податкового адюнкта Юл. Стаблевского і підофіцирів Йос. Метельку, Ів. Поплавского і Стан. Дама канцелїстами.

— **Є. Е. п. Маршалок краєвий** ґр. Станислав Баденї виїхав до Кракова.

— **Нова стация телеґрафічна.** З днем 15 с. м. відкрито зелїзничу стацию телеґрафічну Хоросницю для загального руху телеґрафічного.

— **Наука плаваня.** Ц. к. Мінїстерство просьвіти видало обіжник до краевих рад шкільних в справі науки плаваня. В обіжнику поручае ся заохочувати молодїж народних і середних шкіл до вправ в плаваню, а в тій цїли мінїстерство постарало ся о відповідний підручник для учителїв, який небавом вийде. Убогим ученикам будуть видавати дарові білети вступу па стави, на що мінїстерство призначило окремий фонд.

— **Знов одно місто згоріло.** Вчера рано вибух огонь в однім жидівскім домі в Делятинї і до кількох годин знищив майже цїле місточко. Згоріло звиж 400 домів, а 2000 осіб полишило ся без даху. В огни погиб шинкар Бітман. Шкоду обчисляють на 300.000 К, з котрих лише четверта часть була обезпечена. Між погорільцями страшна нужда. Перший ратунок прислав Видїл повітовий в Надвірній в квотї 500 К і місто Надвірна, котре прислало 4 фіри хлїба. Президия Намістництва виасиґнувала 2000 К запомоги на руки старости в Надвірній. Завязав ся комітет ратунковий для несеня помочи погорільцям.

— **Сільска траґедия.** В стодолї селянина в Новоселици, Тимка Калиновского, позбавив себе житя через повішене 53-лїтний Іван Щербан, господар з Рожнева. Причиною самоубийства була розпука по переведеній лїцитациї хати і чотирох морґів землї, задовжених вітцем самоубийника в однім банку.

— **Крадїж в королївскій палатї.** З Льондона телеґрафують: Вчера рано окрадено королївску палату в Альдершот, в котрій мешкають від місяця князь Александер Тек і его жена княжна Алїсия. Виновника доси не викрито, однако здогадують ся, що крадежи допустили ся вояки, що стояли на сторожи по коридорах. Шкода мае бути значна.

— **Нова філїя тов-а педаґоґічного.** З Косова пишуть: Загальні збори ново-заснованої філїї „Руского Тов-а педаґоґічного“ відбудуть ся дня 23 с. м. в Кутах в салї читальнї „Просьвіти“. Початок о годинї 10 перед полуднем.

— **Суровиця против затроєня крови.** На річних зборах американьского тов. лїкарів у Вашінґтонї відчитав его предсїдатель реферат про важне відкрите, яке доверпшв японьский лїкар др. Ногучі. Після довгих студий в сировичнім інститутї в Копенгазї, а відтак в заведеню Карнеджія в Америцї найшов він сировицю против затроєня крови.

— **Дня 23 мая 1904** по закінченю загальних зборів тов а „Просьвіта“ відограють члени читальнї „Просьвіти“ з Бурштина комедию в трех актах „Сельскі аристократи“. Початок точно о годинї 6 вечером. Білети скорше набувати можна в канцеляриї тов а „Просьвіта“. Ринок ч. 10 від год. 6—6 вечером.

— **Лихвар перед судом.** Перед карним трибуналом в Коломиї відбула ся дня 11 мая с. р. розправа карна против Пахмана Шенфельда з Коломиї о провину лихви, котру він поповнив в той спосіб, що робітникам, затрудненим в цегольни, удїлював позички квот переважно від 1 зр. до 10 зр. побираючи тижднево по 10 кр. від кождого риньского за відсотки, т. з. побирав 520%, а коли довжник в своїм часї не платив тих відсотків, то мусїв платити знов відсотки від відсотків в такій самій висотї, значить знов по 1 крейцарю від 10 кр. за тиждень. Такі інтереси провадив він від 8 лїт. і то все з тими самими зарібниками, що мають дуже малий заробок. Побиранем так високих відсотків довів він своїх довжників до руїни маєткової і так їх обмотав своїми сїтями, що они з ним розвязати ся не могли. Для одного липень був так ласкавий, що брав від него всього по 5 кр. від риньского тижднево, т. зн. по 260%, між тим, як иньші, як висше сказано, платити мусїли по 420 прц., бо така була у него постійна такса. В той спосіб отворив він собі правильне жерело доходів, за що трибунал по переведеній розправі засудив „промисловця“ на 3 місяцї строгого арешту і на 400 К гривни.

— **Огнї.** В Малиниських коло Підкаменя знищив сими днями пожар 15 селяньских загород. В огни погиб 3-лїтний хлопець одного з погорільцїв. — Дня 6 мая навістив огонь громаду Березець, рудецкого повіта, котрого жертвою упало 16 селяньских загород з всїми господарскими будинками і припасами збіжа і пашї. Шкода дуже велика, але була переважно обезпечена. Перший поспішив з помочию погорільцям барон Брікман з Монастирця, котрий прислав 100 корон запомоги. — В Річици, равского повіта, як доносять з Угнова, знищив оногди пожар 36 селяньских загород.

† **Померли:** Олекса Мартинюк, ученик V-тої кляси брідскої ґимназиї, дня 14 с. м., в Кутах коло Олеська; — о. Іван Гургула, парох в Ганівцях і декан галицкий, дня 17 с. м. в 58 ім роцї житя а 35 ім сьвященьства; — о. Маркил Мигулович, парох в Чорній і декан затварницкий, дня 16 с. м., в 68-ім роцї житя а 45 ім сьвященьства; — Мария Ґелета, жена маляра, у Львові дня 16 с. м., в 25-ім роцї житя.

війско есть вже з природи одноцїльне, національне, а се само надае вже ему якоїсь висшости.

До того приходить ще й виховане та образоване японьского вояка яко одиниці. За далеко би се нас завело, як би ми хотїли тут говорити о вихованю вояків в Японії; вистане лиш вказати на то, що розповідають знатоки о военнім виобразуваню японьских вояків. Французкий ґенерал Фрей, що підчас послїдного хіньского походу мав нагоду придивити ся підчас війни японьским воякам, так пише о них в своїм дїлї „Франция і союзні держави в Печілї“:

„Тоті хоробрі малі борцї машерують перед очима союзників на смерть непохитно і без упину, они не хотять крити ся на дорозї, хоч би й було поза що, не верещать „Гурра!“ мов скажені та не роблять того крику, котрий і менше відважних жене наперед та заглушуе зойки ранених; они йдуть спокійно, більше холоднокровно, їх формациї позістають правильні, крок есть сьмілий, лиш голосом без великої сили додають собі такту до маршу. То все може служити за достойний подиву примір для успіхів, що бувають наслїдками горячої любови вітчини, сильного почутя спільности і строгого ладу і порядку. Офіцири, з котрих деякі учили ся в Сен Сір або у военній школї в Парижи, не пропускали ніякої нагоди, щоби чогось научити ся. Они студиювали з певним пляном всїлякі войска, іменно же росийске. Не пропускали найменшої дрібнички. Коли европейські войска ставили якийсь міст на ріцї, коли уставляли лазарети, коли забирали з побоєвища своїх погиблих або ранених, коли розставляли патрулї або ведети, то можна було всюди побачити десь недалеко якогось японьского офіцира, з олївцем і книжкою в руцї, котрий робив для себе, для своїх товаришів або для своєї старшини всїлякі записки. На всякий случай хіньский похід став ся для Японцїв обильним жнивом войскового знаня“.

Ґен. Фрей кінчить свої спостереженя слїдуючими словами: „Армія, що стає до борби в моральнім настрою, котрий піддержує плекане тих самих традиций, з офіцирами на чолї, котрі мають не лиш знамените фахове образоване, але ще й стараютъ ся заедно придбати собі ще більше знаня, займае визначне місце межи великими арміями на сьвітї“.

Коли в лютім сего року розпочала ся теперішна війна, прислав був кореспондент одної берлиньскої ґазети з Токіо таку телеґраму: „Зовсїм загадочне есть для европейских спостерігателїв поведене японьского населеня. Маси народу укривають то горячкове зворушене, яке їх без сумнїву опанувало. Батьки молодих людий, покликаних до служби у війнї, пращають ся холодно з ними, матері без сльоз в очах і без всякого видимого зворушеня розстають ся з ними. Мимо того запанувала загальна кріпка постанова віддати, коли би потреба, й послїдну каплю крови за вітчину, але попри то що правда, есть і занадто велика певність побіди“.

На то відозвала ся видавана Японцями по нїмецки часопись „Ostasien“: „Признаемо охотно, що кореспондентови і другим Европейцям, що тоту звістку прочитали, поведене японьского населеня видае ся дуже загадочним. Але хто знае докладно характер народу і его звичаї, той буде на то зовсїм инакше дивити ся. То правда, що батьки пращають ся холодно з покликаними синами і що матері не плачуть анї не показують по собі ніякого зворушеня, але то все мае свою причину. Ті, що відходять, покінчили зовсїм з житем і постановили кріпко бороти ся за вітчину аж до послїдної каплї крови. Всї, що вибирають ся на війну, коли пращають ся, пють склянку води на знак, що не числять вже на звидане з родиною. То само роблять в Токіо і пожарники, заким виберуть ся гасити огонь, а то длятого, щоби могли з цїлою відвагою гасити і не брали ся несьміливо до роботи, згадуючи собі свою родину. В Японії підчас пращаня при виходї на війну ніхто не плаче, бо то знак трусливости. Кождий, що вибирае ся на війну, робить то охотно, хоч і з важким серцем, розстае ся з ним. То загадочне для Европейцїв поведене не есть отже нічим иншим, як лиш виразом загальної холоднокровности, хоробрости і як найбільшої готовости до жертви, котру кождий без найменшого жалю складае вітчинї.

„Так само як перед 38 роками Гошунїв (жителїв двох провінций, що збунтували ся були против цїлої Японії), так нинї і всїх Японцїв одушевляе геройска відвага і они готові бороти ся аж до послїдного. Серед всяких обставин хотять они старати ся, щоби не дїстали ся до росийскої неволї, бо Росияни, що власних підданих висилають на Сибір, де они мусять терпіти страшні муки, звістні яко варвари. „Радше згинути, як дїстати ся в росийску неволю“, такий їх клич. В конечній потребі готові японьскі вояки відрізувати собі язики та гинути і можна припускати, що маринарка скорше висадить свої кораблї у воздух, як щоби она мали дїстати ся Росиянам в руки. На всякий случай дїстануть ся многі Росияни в японьску неволю, але там будуть ся з ними обходити так само добре як з Хінцями в послїдній війнї а може лїпше як в їх власних ґарнізонах, але Росияни не сьміють анї одного Японця взяти в неволю. Отсе есть кріпка постанова Японцїв“.

Отсе самі Японцї характеризують своїх вояків. Та й не треба думати, що то перехвалки або пусті слова. Подїї самі вже то потвердили а найлїпше сьвідоцтво виставили японьским воякам таки самі Росияни. Коли росийскій заловї в Порт Артурі удало ся розбити кілька тях кораблїв, котрими Японцї хотїли завалити вїзд до пристанї, залога тих кораблїв боронила ся до послїдної хвилї і не давала ся взяти до неволї; поодинокі вояки кидали ся у воду і топили ся, а котрих мимо того удало ся ще виратувати, то ті ще на березї пробовали смерть собі зробити. В виду того дивно виглядае вість, подана недавно з росийскої сторони, що

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 20 мая. Є. Вел. Цїсар побуде в Будапештї до 26 с. м., а відтак поїде до войскового табору в Брук над Литавою. Дня 28 с. м. верне до Відня де побуде до 3 червня, а відтак поїде знов до Будапешту і побуде там до 15 червня.

Софія 20 мая. Зачувати, що кн. Фердинанд противний стрічи з висланим до Софії турецким амбасадором з Парижа Мунїром-пашою.

Париж 20 мая. Японьский амбасадор оголошує урядову телєґраму, потверджуючу, що контрадмірал Нашіва виратував ся.

Льондон 20 мая. Daily Telegraph доносить з Токіо, що після наспівших там вістий Японцї заняли дня 16 мая місцевість Кaiпін, що лежить на 30 миль на полудне від Нючвану. „Standar" довідує ся з Тієнцину, що перед занятем Каіпіна, відбула ся битва, в котрій згинуло 2000 (??) Росиян.

Льондон 20 мая. „Daily Express" доносить з Веїгаївеї, що до Нючвану виїхала анґлїйска канонїрка для оборони тамошних анґлїйских підданих. Нючван заняли Японцї, котрі там примашерували з Каічу.

Льондон 20 мая. „Daily Express" доносять з Токіо з приватного жерела, що японьский контрадмірал Нашіва утонув з панцирником „Гацусе" коло Порт Артура. „Standard" і „Daily Telegraph" доносять з Токіо, що Нашіва разом з 300 людьми залоги згаданого панцирника виратував ся.

Тієнцин 20 мая. Після вістий з Нючвану в кругах добре звичайно поінформованих розійшла ся чутка, що японьска армія, що перед тим побідила над Ялю, потерпіла тепер поважну поражку і Росияни відперли її аж до Фенванчен.

Курс львівский.

Дня 19-ого мая 1904.	платять К. с.	жадають К. с.
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	540 —	550·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—·—	260·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	573·—	583·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	350 —	370·—
II. Листи заставнї за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	98·80	99·50
Банку гіпот. 5% премiов.	111·25	—·—
Банку гіпот. 4½%	101·70	102.40
4½% листи застав. Банку краєв.	101·50	102.20
4% листи застав. Банку краєв. .	99·20	99·90
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	99·—	—·—
„ „ 4% льос. в 41½ лїт.	99 30	—·—
„ „ 4% льос. в 56 лїт.	99 20	99 90
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	99 50	100·20
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.	102·80	—·—
„ „ „ „ 4½ %	101·50	102·20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	99·—	99·70
Позичка краєв. з 1873 по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	99 50	100 20
„ „ м. Львова 4% по 200К.	97·—	97·70
IV. Льоси.		
Міста Кракова	76 —	82·—
Австр. черв. хреста (Курс віденьский)	53 60	55·60
Угорск. черв. хреста (Курс віденьский)	29·25	30 25
Іт. черв. хрес. 25 фр. (Курс віденьский)	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20К. (Курс віденьский)	66 —	71·—
Базиліка 10 К (Курс віденьский)	21·10	22 10
Joszif 4 К. (Курс віденьский)	8·25	9.50
Сербскі табакові 10фр. (Курс віденьский)	9·50	11.—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·26	11·40
Рубель папєровий	2·52	2 54
100 марок нїмецких	117 15	117·65
Доляр америк.	4·80	5·—

якийсь японьский офіцир плакав, коли его на смерть засудили за то, що він в спілцї з другим хотів десь розсадити міст на зелїзници.

А треба ще й то знати, що Японцї з давен давна привзвичаєні заглядати смерти в очи. У них же ще до недавна був звичай, що люди засуджені на смерть мусїли самі собі смерть робити в той спосіб, що розпорювали собі черево. Той спосіб примусового або й добровільного самоубийства називано **гарікірі**. Від коли Японцї приняли европейску культуру, закинули сей звичай і нїзо про него не було чувати, аж в послїдних часах він знов проявив ся — з патріотизму. Деякі молоді люди, котрих задля слабого здоровля або задля занадто молодого віку не хотїли взяти до войска, зробили собі самі гарікірі. Давний сей, в нашім понятю варварский звичай, віджив отже на ново і тому не від річи може буде, дещо розповісти тут про него.

Довгий час уважано гарікірі в Европі мало що не за якусь байку, аж остаточно описав его докладно секретар анґлїйского посольства в Японії, А. Бертрам Мітфорд, котрий в 1868 р. мусїв бути сьвідком такого судового самоубийства. А то ось як до того прийшло. В портовім місті Кобе настали були в лютім того року якісь розрухи, а офіцир князя з Бізен Такі Зензабуро казав тоді стріляти на европейску кольонію. Европейскі посли виступили тоді енерґічно і внаслїдок того Такі Зензабуро був засуджений на гарікірі.

Церемонія того самоубийства, котру розпорядив був сам японьский цїсар, відбула ся в ночи 30 жовтня згаданого року в сьвятини Сеіфукуї, де була головна кватира войска з Гіоґо. Кожде загранична посольство — розповідає Мітфорд — мусїло визначити свого сьвідка, котрий мав бути при виконаню того вироку. Нас ввели до сьвятинї офіцири князя з Сапуми і Годжу. Хоч церемонія мала відбути ся зовсім тайно, то все-таки могли ми з того, що люди говорили на улици, як і по тій товпі, що зібрала ся була коло дверий сьвятинї, здогадати ся, що японьский нарід знав о тім дуже добре. Подвіре сьвятинї представляло дуже живописний вид; множество вояків стояло громадками около великого огню, що розливав понуре сьвітло на повикручувану кришу сьвятинї, та на ринви під нею, украшені головами змий. Нас завели до сьвятинї на місце, де ми мали дожидати початку церемонії. В сусїднїй комнатї були високі японьскі урядники.

По довшій хвили, котра задля глубокої тишини, яка панувала в сьвятини, видавала ся нам подвійно довгою, прийшов Іго Шунске, ґубернатор з Гіоґо, записав наші імена і сказав нам, що з японьскої сторони будуть при тій церемонії сім кенші або судиі яко сьвідки. Він сам і ще другий урядник заступали мікада. Два капітани від піхоти Сацуми, два від піхоти Гошін і заступник князя з Бізену та заступники племени засудженого доповняли число присутних. Тодї відозвав ся до нас Іго Шунске і спитав, чи ми з нашої сторони хочемо ще щось спитати засудженого. Коли ми сказали, що нї, то нас завізвали, щоби ми пішли за японьскими сьвідками до головної сьвітлицї в сьвятинї, де має ся відбути гарікірі.

Ми зайшли до великої сьвятинї з високим склепленем, опертим на стовпах з чорного дерева; із стелї звисало тут множество великих золотих ламп та других окрас, які знаходять ся в будгайских сьвятинях. Перед великим вівтарем, де поміст, застелений красними білими матами, був на кілька цалів висший, лежав ковр з червоної повсти. Великі сьвічи, уставлені в правильних відступах, видавали якесь таінственне сьвітло, як раз достаточне, щоби можна було видїти занавісу. Сім Японцїв стануло по лївім боцї на підвисшенім місци, а ми по правім — більше не було нікого.

(Дальше буде).

Рух поїздів

важний від 1 мая 1904.

посп.	особ.	Приходять до Львова
		в день
	6·00	З Кракова
	6·10	„ Іцкан, Делятина, Чорткова
	6·46	„ Рави рускої, Сокаля
	7·40	„ Підволочиск, Бродів
	7·45	„ Лавочного, Хирова, Калуша
	8·00	„ Самбора, Хирова
	8·10	„ Станиславова, Жидачева, Потутор
	8·20	„ Яворова
	8·55	„ Кракова
	10·02	„ Стрия, Борислава
	10·20	„ Ряшева, Любачева
	11·25	„ Коломиї, Жидачева, Потутор
	1·10	„ Лавочного, Калуша, Хирова
1·30		„ Кракова
1·40		„ Іцкан, Калуша, Чорткова
2·30		„ Підволочиск, Бродів, Гусятина
	4·35	„ Стрия, Хирова, Тухлї
	4·45	„ Яворова
	5·30	„ Підволочиск, Бродів
	5·40	„ Кракова
	5·50	„ Іцкан, Жидачева
		в ночи
	6·00	З Белзця, Сокаля
8·40		„ Кракова
	9·10	„ Іцкан, Чорткова, Потутор
	9·50	„ Кракова
	10·00	„ Самбора, Хирова
	10·20	„ Підволочиск, Бродів
	10·40	„ Лавочного, Хирова, Калуша
12·20		„ Іцкан
2·31		„ Кракова
	3·25	„ Тернополя, Грималова.

посп.	особ.	Відходять зі Львова
		в день
	6·20	До Іцкан, Жидачева, Потутор
	6·30	„ Підволочиск, Бродів, Чорткова
	6·45	„ Лавочного, Борислава
	6·50	„ Яворова
8·25		„ Кракова
	8·35	„ Кракова
	9·10	„ Лавочного, Хирова, Калуша
	9·25	„ Самбора, Хирова
	9·30	„ Белзця, Сокаля, Любачева
	10·35	„ Тернополя, Потутор
	10·45	„ Черновець, Делятина
1·55		„ Підволочиск, Бродів
2·45		„ Іцкан, Потутор, Чорткова
2·55		„ Кракова
	3·05	„ Стрия, Хирова, Тухлї
	3·30	„ Ряшева, Любачева, Хирова
	3·40	„ Самбора, Хирова
	5·48	„ Яворова
	5·55	„ Коломиї, Жидачева
		в ночи
	6·2[illegible]	До Кракова
	6·40	„ Лавочного, Хирова, Калуша
	7·05	„ Рави рускої, Сокаля
	9·00	„ Підволочиск, Бродів
	10·05	„ Перемишля, Хирова
	10·42	„ Іцкан, Залїщик, Делятина
	10·55	„ Кракова
	11·00	„ Підволочиск, Бродів, Залїщик
	11.05	„ Стрия
12·45		„ Кракова
2·51		„ Іцкан, Чорткова
	4·10	„ Кракова

ЗАМІТКА. Пора нічна від 6 г. вечером до 5 г. 59 м. рано. Час середно-европейский від львівского о 36 мін. В містї видають білети їзди: Аґенция Ст. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 52, в годинах урядових (від 8—3 а в сьвята від 9—12).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).